

[Tillisch.]

lering af kreditformidling, idet jeg vedrørende motiveringen for fremsættelsen skal henvide til de ledsagende bemærkninger.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ebba Stran-ge) (SF):

Hermed fremsættes for folketinget forslag til lov om ændring af lov om børne- og ungdomsforsorg. (Ændrede tilskudsregler).

Når SF fremsætter forslag til lov om ændring af lov om børne- og ungdomsforsorg til ikrafttræden 1 år, før hele loven ophæves, skal begrundelsen søges i den meget alvorlige økonomiske belastning, det er blevet for almindelige lønmodtagerfamilier at udrede den del af betaling for daginstitutionsoophold, der påhviler forældrene.

I 1971 formindskede det daværende folketing de hidtidigt gældende statstilskud med 5 pct. Der fremkom allerede dengang protester fra forældreside. I de mellemliggende år er omkostningerne ved institutionsdriften steget væsentlig mere end de lave og mellemstore lønindtægter. Dette sammenholdt med øvrige prisstigninger har gjort børns daginstitutionsoophold til en væsentlig økonomisk belastning for mange hjem.

Den økonomiske belastning er blevet så stor, at mange hjem undlader at benytte daginstitutionerne. I stedet overlader de børnene til mere tilfældig pasning, eller de overlades til sig selv.

Vi finder, at det er en dårlig situation for hjemmene og børnene. I det industrialiserede samfund, vi har skabt, mener vi at daginstitutionerne er et helt nødvendigt og for de fleste børn gavnligt tilbud om et sted, hvor de kan være, opholde sig og udvikle sig under betryggende opsigt og pædagogisk vejledning.

Gode daginstitutioner til en rimelig betaling er endvidere en betingelse for, at gifte kvinder på lige fod med mænd kan deltage i produktionslivet i det omfang, de ønsker det.

SFs mål er, at samfundet kan stille daginstitutionspladser til rådighed for alle de familier, der ønsker det, og lade driften af dem påhvile det offentlige. Vi er imidlertid klar over, at dette mål ikke kan realiseres, så længe der ikke er institutionspladser nok til alle, der ønsker det, og så længe forståelsen for daginstitutionernes samfundsmæssige

og pædagogiske værdi ikke er trængt igennem i alle grupper.

I den alvorlige beskæftigelsessituation, landet befinder sig i for øjeblikket, der betyder en endnu strammere økonomi i tusinder af hjem, er det af afgørende vigtighed for børnenes skyld, at SFs forslag bliver vedtaget. Bliver forældrebetalingen ikke nedsat nu, vil mange børn blive taget ud af institutionerne, hvor de sandsynligvis befinder sig godt, og i højere grad blive udsat for smitte af den psykiske ulige vægtsituation i hjemmet, der er arbejdsløshedens uundgåelige følge. Samtidig vil institutioner, som samfundet har investeret mange penge i, komme til at stå halvtomme, hvilket er en helt urimelig situation, så længe der er børn, der ville have gavn og glæde af at benytte dem.

Endelig vil de truende anslag mod børnetilskuddet, der er indeholdt i regeringens spareplaner, gøre vedtagelsen af dette forslag ekstra påkrævet for de tusinder af familier, der bl. a. bruger børnetilskuddet til betaling af deres børns daginstitutionsoophold.

Ordføreren for forslagsstillerne (Glistrup) (FP):

Jeg skal heved fremsætte forslag til lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten. (Komplementarers skattemæssige stilling), idet jeg henviser til lovforslagets tekst og de ledsagende bemærkninger.

Arbejdsministeren (Johan Philipsen):

Jeg vil gerne hermed fremsætte forslag til lov om ændring af reguleringstidspunktet for arbejdsløshedsdagpengene i 1975.

Baggrunden for lovforslaget er, at lønudviklingen har medført, at der i dag er betydelig større afstand end sædvanligt mellem arbejdsløshedsdagpengene og de lønninger, som normalt indtjenes.

Udgifterne til arbejdsløshedsdagpenge på finansloven for finansåret 1974-75 er anslået til 850 mill. kr. på grundlag af en beregnet ledighedsprocent på 3. Det kan allerede nu konstateres, at de samlede udgifter bliver på ikke under 2.500 mill. kr.

I øvrigt skal jeg henvide til bemærkningerne, idet jeg — da lovforslaget skal have virkning fra 29. december 1974 — skal an-

[Arbejdsministeren.]

befale lovforslaget til meget hurtig behandling.

Boligministeren (Johan Philipsen):

Jeg tillader mig herved for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om realkreditinstitutter. (Midlertidig udvidet adgang til realkreditbelåning).

Lovforslaget skal ses som en videreførelse af de foranstaltninger inden for bygge- og anlægssektoren, som er gennemført i de seneste måneder i overensstemmelse med de boligpolitiske aftaler, der blev indgået den 11. juni i år mellem 6 af folketingets partier. Disse foranstaltninger har alle taget sigte på at skabe forudsætninger for et normalt aktivitetsniveau og dermed samtidig tilgodeses hensynet til beskæftigelsen.

Med hensyn til de foranstaltninger, der allerede er gennemført, skal jeg pege på, at det kommunale bygge- og anlægsstop blev ophævet den 15. august i år, og samtidig ophævedes den kvantitative regulering af det private boligbyggeri m. v. Der er endvidere åbnet adgang for ejere af udlejnings-ejendomme til i et vist omfang at anvende bindingsbeløb til Grundejernes Investeringsfond til moderniserings-, opretnings- og vedligeholdelsesarbejder.

Der er også grund til at pege på, at regeringen og Nationalbanken samt Realkreditrådet i den seneste tid har forhandlet om de midlertidige begrænsninger i obligationsudstedelsen, og at der under hensyn til beskæftigelsessituationen og udviklingen inden for byggesektoren er gennemført flere lettelser i lånemulighederne.

Det foreliggende lovforslag tager sigte på yderligere at udvide lånemulighederne til finansiering af byggearbejder, der påbegyndes i tidsrummet fra den 1. december 1974 til 30. april 1975. Forslaget åbner adgang til længere amortisationstider — og dermed lavere ydelser — for lån i særlig realkredit til nyt byggeri, der iværksættes i den nævnte periode.

Endvidere foreslås bl. a. en udvidet adgang til at yde lån til forbedringsarbejder, der iværksættes i samme periode i udlejningsejendomme samt parcel- og rækkehuse til helårsbeboelse. Til sådanne åbnes der yderligere adgang til lån i særlig realkredit.

Reglerne skulle bl. a. medvirke til at fremme gennemførelsen af energibesparende forbedringer af den ældre boligmasse.

Forslaget tilsigter som nævnt at fremme igangsættelse af byggearbejder i den pågældende periode. Det er en betingelse for lån efter lovforslagets regler, at byggearbejdet på selve den enkelte ejendom, hvortil lån skal ydes, er påbegyndt i perioden. Det er ved nybyggeri ikke tilstrækkeligt, at opførelsen af den pågældende bygning er led i en samlet bebyggelse. Er der tale om samlede bebyggelser af f. eks. parcel- eller rækkehuse, omfatter lånereglerne alene de huse, hvis fundamentering rent faktisk er påbegyndt i selve perioden, uanset om der er huse, der er påbegyndt før perioden eller efter denne.

Om forslagets enkelte bestemmelser skal jeg i øvrigt henvise til bemærkningerne til forslaget.

For at de foreslåede bestemmelser skal kunne få virkning på byggeaktiviteten og dermed på beskæftigelsen så hurtigt som muligt, må ordningen søges gennemført hurtigt.

Lovforslaget foreslås derfor gennemført til ikrafttræden 1. december 1974.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Der har i den senere tid bl. a. her i tinget været rejst spørgsmål om videregående reformer inden for realkreditområdet, herunder bl. a. genindførelse af en forhånds-låneordning, terminsmarked for obligationer og rentetilpasningslån. Jeg kan oplyse, at regeringen har sat en undersøgelse i gang med henblik på at få belyst problemerne i forbindelse hermed. Resultatet af denne undersøgelse ventes at foreligge omkring den 1. december i år, og materialet vil derefter blive tilsendt folketingets boligudvalg med henblik på en nærmere drøftelse.

Ordføreren for forslagsstillerne (Hanne Reintoft) (DKP):

På Danmarks kommunistiske partis vegne tillader jeg mig herved at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om ekspropriation af lægemiddelindustrien, idet jeg henviser til forslagets tekst og de ledsagende bemærkninger.